

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, Mart 7 1929

Sayı: 119

Hafta İçinde

Bir Kongra

Bu hafta içinde İstanbul H. B. D. kongrası toplandı. Gazetelerde gördüğümüze göre, Dernek önümüzdeki yılın faaliyet hazırlığını yapıyor. İstanbul mıntika kongrası, Ankarada 18-martta toplanacak olan umumî kongraya bazı esaslar teklif edecektir. Bunlardan mühimleri başlıca iki şey: Muallimlerin aza kaydı, ilmî seyahatler tertibi. Anadolu'nun birçok yerlerinden gelecek azalar ve mümessillerin fikirleriyle bu esaslar kuvvetlenecektir. Herhalde 18-mart tarihi hayırlı bir yıldönümüdür. Bu tarihte H. B. D. kongrası, Memleketin içtimaî benliğini tanıttacak faaliyet plânının esaslarını hazırlayacaktır. H. B. D. âzaları, kongraya sistemli fikirlerle iştirak ederlerse bu plân daha mükemmel olacaktır.

Yeni Maarif Vekilimiz

Necati bey merhumun vefatı üzerine Başvekil İsmet paşa hazretleri tarafından deruhte edilmiş olan Maarif vekâletine, sabık Moskova büyükelçimiz ve yeni İzmir meb'usu Vasıf bey tayin olunarak, vazifesini ifaya başladı. Millî mücadeleye, en çetin saatlerde geniş göğsünü düşman süngüsüne pervasız açarak iştirak etmiş olan Vasıf bey, bizde maarif terakkiyatını ve inkilâpta irfan cephesinin tarihini yazacak olan her kalemin takdirlerle anlatacağı bir şahsiyettir. Bundan evvelki İsmet paşa kabinesinde Maarif vekilliği ederek, tevhidî tetrisat kanununu tatpik etmek, ve içinde nifak ve riya beslenmeyince* atalet hü-

kümran olan medreseleri kapamak şerefi kendisine nasip olmuştu. İnkilabın, seneleri asıra çevirmiş demirden süratiyle bu gün medreseler tamamen acayip ve mevcudiyetlerine ihtimal verilemez şeyler görünmekle beraber, bu şeyler eskiden pek çok hamlelere mukavemet edebilmiş, koparılıp yok edilmesi adeta imkânsız görünmüştü. Ve Vasıf bey, Gazimizin muazzam programında kendi hissesine düşen kısmı ifaya, imanla, kudretle ve muvaffakiyetle çalıştı. Bilâhare Prag, Budapeşte elçilikleriyle Moskova büyükelçiliğinde de tecrübesini artıran genç vekil aziz arkadaşı Necati beyin hazin ölümüyle Maarif vekâletine bu ikinci gelişinde, terakki yolunda her maniyayı yıkılmış ve çalışma sahasını bütün imkânlarıyla hazır buluyor. Vasıf beyin bu sefer başlayan yeni vekâletinin de velut ve feyyaz bir sây içinde geçeceğinde ve Maarif tarihimizde birinci vekâleti kadar mühim bir fasıl teşkil edeceğinde hiç şüphe etmeyerek, kendisini tebrik ediyor, muvaffakiyetler diliyoruz.

Çocuk haftası

Cihan harbinin müthiş neticelerinden sonra, nüfusun artması için lâzım gelen tetbirleri bulup tatbik etmek meselesi, her memleketin hayatında en mühim faaliyet sahası olmuştur. Türkiye arazisinin vüs'atine nazaran, bütün terakki hamlelerini ağırlaştıracak kadar az olan nüfusu, tevellüdatı tezyit ve doğan çocuklar arasında ölüm nispetini asgariye tenzil suretiyle çoğaltmak, elbette muzaffer olacağımız yeni ve mukaddes cidalimizdir. Bu mücadelenin hararetili ve şuurlu hadimi ve hatta

pişüvası olan (Himayei Ettal cemiyeti) nin, gelecek ayın 23 ünde başlayacak yeni eserinden, yani çocuk haftasından, meşkûr ve müspet neticeler beklemekteyiz. O haftanın devamı müddetince, neşriyatla, konferanslarla ve çocuk bayramlarıyla, en büyük şairimizin dediği gibi çocuğun en büyük şey olduğu her tarafta tekrar edilecek, ve bu hususta zaten kökleşmiş olan kanaatı umumiye, büsbütün tarsin edilecektir. Diğer taraftan, cemiyetin (Çocuk yılı) isimli ve salâhiyettar eshabı kalemin çocuk hakkındaki yazı ve düşüncelerini muhtevi bir güzel eser hazırladığını sevinçle öğreniyoruz.

Yeni bir millî şirket

Geçen hafta memleketimize kâfi derecede gelmediğinden şikâyet ettiğimiz ecnebi sermayesini, dünkü (Serveti fûnun) ve bu günkü (Uyanış) sahibi Ahmet İhsan bey, en nafi bir şekilde celbetmeğe muvaffak olmuş bulunuyor. İsviçre banknot matbaası gibi mühim bir müessese ile teşriki mesai eden İhsan beyin, uzun senelerden beri mevcut ve mükemmel matbaası, oradan gelecek mütahassıs ve makinalarla bir kat daha tekemmül edecek, Ankarada da bir şube açılacaktır. Bir suretini gördüğümüz nizamnamede, Ahmet İhsan beyin, 180 bin türk lirası sermaye ile kurulan bu yeni şirketin başında kalmak hakkını muhafaze ettiğini görüyoruz. Binaenaleyh, şirket, gerek faaliyetinin sahası ve gerek çalışma şekli itibariyle, millî menfaatlarımıza en uygun bir şekilde kurulmuş oluyor, ve bundan dolayı da Ahmet İhsan bey samimî takdirlere bir daha hak kazanmış bulunuyor.

Müdür Mes'ul: Faruk Nafiz

İstanbul — Devlet Matbaası